

II – Bài tập áp dụng tự luận

KIẾU 1: Áp dụng đơn thuần định luật bảo toàn mol điện tích

1. Bài tập minh họa

VD1: Trong một dd có chứa a mol Fe^{3+} , b mol Na^+ , c mol CH_3COO^- , d mol CO_3^{2-} . Nếu a = 0,02 ; b = 0,01 ; c = 0,03 thì d bằng bao nhiêu ?

VD2: Cho dung dịch có 0,01 mol Na^+ , 0,025 mol Mg^{2+} , x mol Cl^- và 0,02 mol NO_3^- . Tìm x ?

2. Bài tập tương tự:

Bài 1: Trong một dd có chứa a mol Ca^{2+} , b mol Mg^{2+} , c mol Cl^- , d mol NO_3^- . Nếu a = 0,01 ; c = 0,01 ; d = 0,03 thì b bằng : A.0,02 B.0,03 C.0,01 D.0,04

Bài 2: Trong một dd có chứa p mol Zn^{2+} , q mol Al^{3+} , r mol SO_4^{2-} mol, s mol NH_4^+ thì biểu thức nào sau đây đúng.

A. $p + 3q + s = 2r$ B. $p + 3q + 2s = 2r$ C. $2r = 2p + 3q + s$ D. $3r = 2p + 3q + s$

Bài 3. Một dung dịch có chứa các ion sau : Ba^{2+} 0,1M ; Na^+ 0,15M ; Al^{3+} 0,1M ; NO_3^- 0,25M và Cl^- a M. Hãy xác định giá trị của a ? A. 0,4M B. 0,35M C. 0,3M D. 0,45M

Bài 4. Một dung dịch có chứa 4 ion với thành phần : 0,01 mol Na^+ ; 0,02 mol Mg^{2+} , 0,015 mol SO_4^{2-} , x mol Cl^- . Giá trị của x là: A. 0,015. B. 0,02. C. 0,035. D. 0,01

Bài 5. Dung dịch A chứa Al^{3+} 0,1 mol, Mg^{2+} 0,15 mol, NO_3^- 0,3 mol và Cl^- a mol. Tính a .

KIẾU 2: Kết hợp định luật bảo toàn mol điện tích với định luật bảo toàn khối lượng

Chú ý : khối lượng muối (trong dung dịch) = **tổng** khối lượng các ion có trong dd

hay khối lượng muối (trong dung dịch) = khối lượng các ion dương + khối lượng các ion âm

1. Bài tập minh họa

VD1: Dung dịch có x mol Mg^{2+} , y mol Na^+ ; z mol Cl^- và t mol NO_3^- . Biểu thức bảo toàn khối lượng :

VD2: Dung dịch A chứa: Fe^{2+} 0,1 mol, Al^{3+} 0,2 mol, Cl^- x mol và SO_4^{2-} y mol. Đem cô cạn dung dịch A thu được 46,9 gam hỗn hợp muối khan. Giá trị của x và y lần lượt là:

VD3: Một dung dịch chứa 0,02 mol Cu^{2+} , 0,03 mol K^+ , x mol Cl^- và y mol SO_4^{2-} . Tổng khối lượng các muối tan có trong dung dịch là 5,435 gam. Giá trị của x và y lần lượt là

A. 0,03 và 0,02. B. 0,05 và 0,01. C. 0,01 và 0,03. D. 0,02 và 0,05.

VD4: Một dung dịch có chứa 4 ion là 0,1 mol M^{a+} và 0,3 mol Na^+ và 0,35 mol NO_3^- , 0,25 mol Cl^- . Biết rằng khi cô cạn dung dịch thu được 43,075 gam chất rắn khan. Xác định M và a ?

2. Bài tập tương tự:

Bài 1: Dung dịch A chứa Na^+ 0,1 mol, Mg^{2+} 0,05 mol, SO_4^{2-} 0,04 mol còn lại là Cl^- . Tính khối lượng muối trong dung dịch.

Bài 2: Dung dịch Y chứa Ca^{2+} 0,1mol; Mg^{2+} 0,3mol; Cl^- 0,4 mol; HCO_3^- y mol. Khi cô cạn dung dịch Y. Tính lượng muối khan thu được ?

Bài 3: Một dung dịch có chứa 4 ion là 0,1mol M^{a+} và 0,3mol K^+ và 0,35 mol NO_3^- ; 0,25 mol Cl^- . Biết rằng khi cô cạn dung dịch thu được 47,875 gam chất rắn khan. Ion M^{a+} là:

A. Fe^{3+} B. Fe^{2+} C. Mg^{2+} D. Al^{3+}

Bài 4: Một dung dịch chứa 0,02 mol Cu^{2+} , 0,03 mol K^+ , x mol Cl^- và y mol SO_4^{2-} . Tổng khối lượng các muối tan có trong dung dịch là 5,435g. Giá trị của x và y lần lượt là:

A. 0,03 và 0,02 B. 0,05 và 0,01 C. 0,01 và 0,03 D. 0,02 và 0,05

Bài 5: Dung dịch X chứa các ion : Fe^{3+} , SO_4^{2-} , NH_4^+ , Cl^- . Chia dung dịch X thành hai phần bằng nhau:

- Phần một tác dụng với lượng dư dung dịch NaOH, đun nóng thu được 0,672 lít khí (đkc) và 1,07g kết tủa.

- Phần hai tác dụng với lượng dư dung dịch BaCl_2 , thu được 4,66g kết tủa. Tổng khối lượng các muối khan thu được khi cô cạn dung dịch X là (quá trình cô cạn chỉ có nước bay hơi)

A. 3,73g B. 7,04g C. 7,46g D. 3,52g

Bài 6: Dung dịch X có chứa 4 ion: Mg^{2+} , Ca^{2+} ; 0,1 mol Cl^- và 0,2 mol NO_3^- . Thêm từ từ V lít dung dịch Na_2CO_3 2 M vào X đến khi được lượng kết tủa lớn nhất. Giá trị của V là:

A. 100ml B. 75ml C. 150ml D. 225 ml

Bài 7: Dung dịch X chứa các ion CO_3^{2-} , SO_3^{2-} ; SO_4^{2-} và 0,2 mol HCO_3^- ; 0,4 mol Na^+ . Thêm $Ba(OH)_2$ vào dung dịch X thì thu được lượng kết tủa lớn nhất. Số mol của $Ba(OH)_2$ là:
A. 0,3mol   B. 0,2mol   C. 0,15mol   D. 0,25mol

III – Bài tập áp dụng trắc nghiệm

Câu 1. Dung dịch Y chứa 0,02 mol Mg^{2+} ; 0,03 mol Na^+ ; 0,03 mol Cl^- và y mol SO_4^{2-} . Giá trị của y là
A. 0,01   B. 0,02   C. 0,015   D. 0,025

Câu 2. Một dung dịch X chứa 0,1 mol Na^+ , 0,2 mol Cu^{2+} , a mol SO_4^{2-} . Thêm lượng dư dung dịch $BaCl_2$ vào dd X thu được m gam kết tủa. Giá trị của m là
A. 55,82   B. 58,25   C. 77,85   D. 87,75

Câu 3. Dung dịch X chứa các ion: 0,1 mol Na^+ ; 0,15 mol Mg^{2+} ; a mol Cl^- ; b mol NO_3^- . Nếu lấy 1/10 dd X cho tác dụng với dung dịch $AgNO_3$ dư thu được 2,1525 g kết tủa. Cô cạn dd X thu được số gam muối khan là
A. 21,932   B. 23,912   C. 25,672   D. 26,725

Câu 4. Dung dịch X chứa các ion: Mg^{2+} , Ba^{2+} , Ca^{2+} và 0,1 mol Cl^- và 0,2 mol NO_3^- . Thêm dần V ml dd Na_2CO_3 1M vào dung dịch X cho đến khi được lượng kết tủa lớn nhất. Giá trị của V là
A. 150 ml.   B. 300 ml.   C. 200 ml.   D. 250 ml.

Câu 5. Cho các chất: NH_4Cl , $(NH_4)_2SO_4$, $NaCl$, $MgCl_2$, $FeCl_2$, $AlCl_3$. Số chất trong dãy tác dụng với lượng dư dung dịch $Ba(OH)_2$ tạo thành kết tủa là:
A. 3   B. 5   C. 4   D. 2

Câu 6. Một dung dịch chứa 0,02 mol NH_4^+ , 0,01 mol SO_4^{2-} ; 0,01 mol CO_3^{2-} và x mol Na^+ . Giá trị của x là
A. 0,04   B. 0,06   C. 0,02   D. 0,03

Câu 7. Nhỏ từ từ 0,25 lít dung dịch $NaOH$ 1,04M vào dung dịch gồm 0,024 mol $FeCl_3$; 0,016 mol $Al_2(SO_4)_3$ và 0,04 mol H_2SO_4 thu được m gam kết tủa. Giá trị m là
A. 2,568   B. 1,56   C. 4,128   D. 5,064

Câu 8. Cho dung dịch $Ba(HCO_3)_2$ lần lượt vào các dung dịch: $CaCl_2$, $Ca(NO_3)_2$, $NaOH$, Na_2CO_3 , $KHSO_4$, Na_2SO_4 , $Ca(OH)_2$, H_2SO_4 , HCl . Số trường hợp có tạo ra kết tủa là
A. 6   B. 5   C. 7   D. 4

Câu 9. Cho các phản ứng hóa học sau:

- (1) $(NH_4)_2SO_4 + BaCl_2 \rightarrow$ (2) $CuSO_4 + Ba(NO_3)_2 \rightarrow$
(3) $Na_2SO_4 + BaCl_2 \rightarrow$ (4) $H_2SO_4 + BaSO_3 \rightarrow$
(5) $(NH_4)_2SO_4 + Ba(OH)_2 \rightarrow$ (6) $Fe_2(SO_4)_3 + Ba(NO_3)_2 \rightarrow$

Các phản ứng đều có cùng một phương trình ion rút gọn là

- A. (1), (2), (3), (6)   B. (1), (3), (5), (6)   C. (2), (3), (4), (6)   D. (3), (4), (5), (6)

Câu 10. Cho các phản ứng sau:

- (a) $FeS + 2HCl \rightarrow FeCl_2 + H_2S$
(b) $Na_2S + 2HCl \rightarrow 2NaCl + H_2S$
(c) $2AlCl_3 + 3Na_2S + 6H_2O \rightarrow 2Al(OH)_3 + 3H_2S + 6NaCl$
(d) $KHSO_4 + KHS \rightarrow K_2SO_4 + H_2S$
(e) $BaS + H_2SO_4 \text{ (loãng)} \rightarrow BaSO_4 + H_2S$

Số phản ứng có phương trình ion rút gọn $S^{2-} + 2H^+ \rightarrow H_2S$ là

- A. 3.   B. 2.   C. 1.   D. 4.

Câu 11. Một dung dịch gồm: 0,01 mol Na^+ ; 0,02 mol Ca^{2+} ; 0,02 mol HCO_3^- và a mol ion X (bỏ qua sự điện li của nước). Ion X và giá trị của a là
A. CO_3^{2-} và 0,03.   B. NO_3^- và 0,03.   C. OH^- và 0,03.   D. Cl^- và 0,01.

Câu 12. Dung dịch X chứa 0,12 mol Na^+ ; x mol SO_4^{2-} ; 0,12 mol Cl^- và 0,05 mol NH_4^+ . Cho 300 ml dung dịch $Ba(OH)_2$ 0,1M vào X đến khi các phản ứng xảy ra hoàn toàn, lọc bỏ kết tủa, thu được dung dịch Y. Cô cạn Y, thu được m gam chất rắn khan. Giá trị của m là
A. 7,190   B. 7,020   C. 7,875   D. 7,705

Câu 13. Dung dịch X chứa 0,1 mol Ca^{2+} ; 0,3 mol Mg^{2+} ; 0,4 mol Cl^- và a mol HCO_3^- . Đun dung dịch X đến cạn thu được muối khan có khối lượng là
A. 23,2 g.   B. 49,4 g.   C. 37,4 g.   D. 28,6 g.

Câu 14. Dung dịch X gồm 0,1 mol K^+ , 0,2 mol Mg^{2+} , 0,1 mol Na^+ , 0,2 mol Cl^- và a mol Y^{2-} . Cô cạn dung dịch X thu được m gam muối khan. Ion Y^{2-} và giá trị của m là

- A. SO_4^{2-} và 56,5.   B. CO_3^{2-} và 30,1.   C. SO_4^{2-} và 37,3.   D. B. CO_3^{2-} và 42,1.

Câu 15. Cho phản ứng $NaOH + HCl \rightarrow NaCl + H_2O$. Phản ứng hóa học nào sau đây có cùng phương trình ion thu gọn với phản ứng trên?

- A. $2KOH + FeCl_2 \rightarrow Fe(OH)_2 + 2KCl$.   B. $NaOH + NaHCO_3 \rightarrow Na_2CO_3 + H_2O$.
C. $NaOH + NH_4Cl \rightarrow NaCl + NH_3 + H_2O$.   D. $KOH + HNO_3 \rightarrow KNO_3 + H_2O$.

Câu 16. Phương trình dạng phân tử sau: $Na_2CO_3 + 2HCl \rightarrow 2NaCl + CO_2 + H_2O$.

Có phương trình ion rút gọn là:

- A. $Na^+ + HCl \rightarrow NaCl + H^+$;   B. $HCl + Na^+ \rightarrow Na^+ + H^+ + Cl^-$;
C. $Na^+ + Cl^- \rightarrow NaCl$;   D. $2H^+ + CO_3^{2-} \rightarrow CO_2 + H_2O$

Câu 17. Phương trình phản ứng: $Fe_2(SO_4)_3 + 3Ba(OH)_2 \rightarrow 3BaSO_4 + 2Fe(OH)_3$.

Có phương trình ion thu gọn là:

- A. $SO_4^{2-} + Ba^{2+} \rightarrow BaSO_4$ B. $Fe^{3+} + 3OH^- \rightarrow Fe(OH)_3$;
C. $2Fe^{3+} + 3Ba(OH)_2 \rightarrow 3Ba^{2+} + 2Fe(OH)_3$ D. $2Fe^{3+} + 3SO_4^{2-} + 3Ba^{2+} + 6OH^- \rightarrow 3BaSO_4 + 2Fe(OH)_3$.

Câu 18. Phương trình dạng phân tử sau: $CuO + 2HCl \rightarrow CuCl_2 + H_2O$. có phương trình ion rút gọn là:

- A. $Cu^{2+} + O^{2-} + 2H^+ + 2Cl^- \rightarrow Cu^{2+} + 2Cl^- + 2H^+ + O^{2-}$;   C. $CuO + 2H^+ \rightarrow Cu^{2+} + H_2O$;
B. $CuO + 2H^+ + 2Cl^- \rightarrow Cu^{2+} + 2Cl^- + H_2O$;   D. $CuO \rightarrow Cu^{2+} + O^{2-}$;

Câu 19. Phương trình ion rút gọn sau: $H^+ + OH^- \rightarrow H_2O$ có phương trình dạng phân tử là:

- A. $3HNO_3 + Fe(OH)_3 \rightarrow Fe(NO_3)_3 + 3H_2O$;   B. $2HCl + Ba(OH)_2 \rightarrow BaCl_2 + 2H_2O$;
C. $H_2SO_4 + Ba(OH)_2 \rightarrow BaSO_4 + 2H_2O$;   D. $2HNO_3 + Cu(OH)_2 \rightarrow Cu(NO_3)_2 + H_2O$.

Câu 20. Phản ứng có phương trình ion rút gọn: $Mg^{2+} + 2OH^- \rightarrow Mg(OH)_2 \downarrow$

Có phương trình phân tử là:

- A. $MgCl_2 + 2NaOH \rightarrow Mg(OH)_2 + 2NaCl$;   B. $MgSO_4 + 2KOH \rightarrow Mg(OH)_2 + K_2SO_4$;
C. $MgSO_4 + Ba(OH)_2 \rightarrow BaSO_4 + Mg(OH)_2$;   D. A, B đều đúng.